

شنبه 31 مرداد 1394 - 7 ذی القعدة 1436 - 22 آگوست 2015

در اوائل سلطنت شاه اسماعیل اول و تشکیل سلسله صفوی، او توانست کردستان و شهرهای مقدس عراق را فتح کند و با تکیه بر تشیع اثنی عشری، به زودی جمع کثیری از مردم شیعه ساکن در سرزمین‌های عثمانی را به سوی خود جلب کند.

31 مرداد درگذر تاریخ

* وقوع جنگ چالدران بین ایران و عثمانی (893 ش)

در اوائل سلطنت شاه اسماعیل اول و تشکیل سلسله صفوی، او توانست کردستان و شهرهای مقدس عراق را فتح کند و با تکیه بر تشیع اثنی عشری، به زودی جمع کثیری از مردم شیعه ساکن در سرزمین‌های عثمانی را به سوی خود جلب کند.

این اقدام جسورانه شاه اسماعیل، اگرچه خطرات فراوانی را در پی داشت اما سبب تحکیم وحدت سیاسی - مذهبی ایران گردید و همین ویژگی از نظر سلاطین عثمانی به مراتب خطرناک‌تر از احیای ساختار نظامی ایران بود. هنگامی که سلطان سلیم اول، پادشاه نیرومند و مشهور عثمانی به سلطنت رسید، چهل هزار تن از شیعیان را به قتل رساند.

او که خود را خلیفه مسلمانان می‌خواند، تصمیم به توسعه متصرفات خود گرفت و به قصد تصرف تبریز، پایتخت دولت نوپدید صفوی حرکت کرد و جنگ سختی میان او و سپاه شاه اسماعیل صفوی در منطقه چالدران در حوالی ماکو روی داد. در این جنگ بر اثر کثرت سپاه عثمانی و مجهز بودن به تفنگ و توپخانه، لشکر ایران عقب نشینی نمود و تعداد زیادی از دو طرف کشته شدند. شاه اسماعیل تا حدود همدان عقب نشست و سلطان سلیم تبریز را اشغال کرد ولی به زودی بر اثر مقاومت ملی مجبور شد تبریز و آذربایجان را تخلیه کند. پس از بازگشت سلطان سلیم، شاه اسماعیل دیگر باره به آذربایجان و تبریز رفت و به تعمیر خرابی‌های لشکریان عثمانی پرداخت. گویند پس از این واقعه، دیگر کسی شاه اسماعیل را خندان ندید.

* تأسیس دانشگاه تربیت معلم (1342 ش)

اشاره:

دارالمعلمین عالی نام مدرسه‌ای عالی بود که در سال 1307 ش برای تربیت معلم مدارس متوسطه تأسیس شد و در سال 1312 ش به دانشسرای عالی تغییر نام یافت. این دانشسرا دارای دو قسمت علمی شامل رشته‌های ریاضیات، طبیعیات، فیزیک و شیمی و قسمت ادبی با رشته‌های ادبیات، فلسفه، تاریخ و جغرافی بود. دانشسرای عالی پس از تأسیس دانشگاه تهران، جزئی از آن شد تا این که در سال 1334 ش، از دانشگاه تهران استقلال یافت. در تابستان 1342، دانشسرای عالی منحل گردید و وزارت فرهنگ وقت، دانشگاه تربیت معلم را تأسیس نمود.

* پیام «امام خمینی(ره)» در پی جنایت عوامل رژیم در فاجعه آتش سوزی سینما رکس آبادان (1357ش)

اشاره:

پس از وقوع جنایت هولناک آتش‌سوزی سینما رکس آبادان، حضرت امام خمینی(ره) در پیامی از نجف اشرف خطاب به اهالی آبادان، ضمن اعلام خطر به اینکه ممکن است رژیم پهلوی، اعمال وحشیانه مشابهی در شهرهای ایران انجام دهد، از گویندگان خواستند وظیفه آگاهی بخشی به مردم را دنبال کنند. در بخشی از پیام مهم امام به مناسبت این فاجعه آمده بود: من گمان نمی‌کنم هیچ مسلمانی، بلکه انسانی، دست به چنین فاجعه وحشیانه‌ای بزند، جز آن که به نظایر آن عادت نموده است. گفتار شاه که تظاهرکنندگان مخالف من «وحشت بزرگ» را وعده می‌دهند و تکرار آن پس از واقعه که این همان وعده بوده است، شاهد دیگری بر توطئه است. این مصیبت دلخراش برای شاه، شاهکار بزرگی است تا به تبلیغات وسیع در داخل و خارج دست زند و به بوق‌ها و مطبوعات دست نشانده داخل و نفع طلب خارج دستور دهد که هرچه بیشتر برای اغفال مردم، این جنایت را منتشر و به ملت محروم و مظلوم ایران نسبت دهند تا در خارج، ملت حق طلب ایران را، مردمی که به هیچ ضابطه انسانی و اسلامی معتقد نیستند معرفی نماید.

* رحلت حجت الاسلام «میرزا حسن غفاری تبریزی» مدرس حوزه علمیه قم (1379ش)

اشاره:

حجت‌الاسلام و المسلمین حاج میرزا حسن غفاری تبریزی در سال 1305ش (1345ق) در تبریز به دنیا آمد و پس از تحصیلات جدید به فراگیری علوم دینی روی آورد.

وی پس از پشت سر نهادن مقدمات و سطوح، در بیست سالگی راهی حوزه علمیه قم شد و در درس خارج حضرات آیات سید حسین بروجردی، سید شهاب‌الدین مرعشی نجفی و سید محمد محقق داماد حضور یافت. ایشان پس از رحلت آیت‌الله بروجردی، به آیت‌الله مرعشی پیوست و ضمن شرکت مداوم در هیئت استفتای آن مرجع بزرگ، خود به تدریس سطوح عالی حوزه مشغول گردید.

وی پس از پیروزی انقلاب اسلامی به تهران رفت و به تدریس، اقامه جماعت و ارشاد مردم پرداخت. از ایشان تألیفاتی بر جای مانده که حدیث از نظر شیعه، کاوش‌های علمی و تقریرات درس فقه آیت‌الله بروجردی از آن جمله‌اند. این عالم خدمتگزار سرانجام در آخر مرداد 1379ش برابر با بیستم جمادی‌الاول 1421ق بدرود حیات گفت و در بهشت زهرا به خاک سپرده شد.

* درگذشت حسین عرب از پیشکسوتان ورزش کشتی آزاد

اشاره:

'حسین عرب' که جزو نخستین کشتی گیران ملی پوش کشتی آزاد ایران به حساب می آید، روز سه شنبه 31 مرداد 91

در کشور کانادا درگذشت.

حسین عرب در دهه 40 میلادی عضو تیم ملی کشتی آزاد کشورمان بود و از جمله بنیانگذاران کشتی مدرن در ایران به شمار می رود که در کنار بزرگانی چون 'حسن سعدیان'، 'مرحوم پهلوان' 'ابوالقاسم سخدری'، 'مرحوم پهلوان' 'یعقوبعلی شوروی'، 'مرحوم 'عبدالله مجتبوی'، 'مرحوم 'امیر حمیدی'، 'محمود ملاقاسمی' و ... نخستین ترکیب تیم ملی کشتی آزاد ایران را در دهه 40 میلادی تشکیل دادند. وی پس از آن، از هم دوره های 'جهان پهلوان تختی' به حساب می آمد و دوستی بسیار نزدیکی با جهان پهلوان داشت.

* قتل سپهبد تیمور بختیار (1349ش)

اشاره:

سپهبد تیمور بختیار که از چندی پیش در عراق می زیست و فعالیت بزرگی را علیه رژیم شاه اجرا می کرد در شکارگاه اطراف بغداد توسط یک عضو امنیتی ایران که خود را از نزدیکان او قرار داده بود به ضرب پنج گلوله به قتل رسید. قاتل چهل و هشت ساعت بعد در مرز ایران و عراق در میان باتلاق دستگیر شد و پس از محاکمه تیرباران گردید.

* ارتباط تلفنی بین ایران و پکن آغاز شد

(1350ش)

* ضریح مطهر امامزاده داود(ع) طی مراسم با شکوهی نصب شد(1350ش)

* اعضای یک هیئت مذهبی پیاده از تهران به مشهد حرکت کردند(1350ش)

* محدوده قانونی شهر تهران برای پنج سال دیگر تمدید شد(1351ش)

* سناتور دکتر احمد سید امامی استاد دانشگاه و مدیر مجله تندرست در سن 71 سالگی درگذشت. (1352ش)

اشاره:

وی چندین دوره نماینده مجلس شورای ملی و سناتور انتصابی بود و مدتها نیز معاونت وزارت بهداشت را برعهده داشت.

* سازمان ثبت احوال کشور اعلام کرد در پایان تیرماه 1353 جمعیت کل کشور به 810/300/32 نفر رسید. (1353ش)

جمعیت تهران نیز 212/587/3 نفر اعلام شد.

22 آگوست درگذر تاریخ

* تولد «دنی پاپن» فیزیک‌دان فرانسوی و مخترع دیگ بخار (1647م)

* مرگ «وارن هستینگز» سیاست‌مدار انگلیسی (1818م)

* امضای قرارداد «ژنو» در مورد عدم تعرض به مجروحین و اسیران جنگ (1864م)

* انتخاب «هنری کیسینجر» به وزرات امور خارجه امریکا (1973م)

* مرگ «روژه مارتین دوگار» نویسنده شهیر فرانسوی (1958م)